

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань фінансів, податкової та митної політики

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-28-07, факс: 255-25-91

Комітет Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики на своєму засіданні 17 червня 2020 року (протокол №36) розглянув проект Закону України "Про внесення зміни до статті 268 Податкового кодексу України щодо звільнення від сплати туристичного збору внутрішньо переміщених осіб" (реєстр. №3103 від 21.02.2020) поданий народними депутатами України Лубінцем Д.В. та іншими та проект Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про внесення зміни до статті 268 Податкового кодексу України щодо звільнення від сплати туристичного збору внутрішньо переміщених осіб" (реєстр. №3103-1 від 13.03.2020) поданий народними депутатами України Королевською Н.Ю. та іншими.

Згідно з пояснювальною запискою основною метою законопроекту (реєстр. №3103 від 21.02.2020) є звільнення від сплати туристичного збору внутрішньо переміщених осіб, які фактично мешкають у місцях проживання (ночівлі), визначених у підпункті 268.5.1 пункту 268.5 статті 268 Податкового кодексу України.

Законопроектом пропонується доповнити перелік осіб, що не можуть бути платниками туристичного збору, особами, які взяті на облік як внутрішньо переміщені особи відповідно до Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб», у разі, якщо адреса їхнього фактичного місця проживання, зазначеного у довідці про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи, є адресою одного з місць проживання (ночівлі), за тимчасове розміщення у яких справляється туристичний збір згідно з рішенням сільської, селищної, міської ради або ради об'єднаної територіальної громади, що створена згідно із законом та перспективним планом формування територій громад.

Згідно з пояснювальною запискою основною метою законопроекту (реєстр. №3103-1 від 13.03.2020) є звільнення від сплати туристичного збору внутрішньо переміщених осіб.

Законопроектом пропонується внести зміни до статті 268 Податкового кодексу України щодо звільнення від сплати туристичного збору внутрішньо переміщених осіб. Доповнивши перелік осіб, що не можуть бути платниками туристичного збору, особами, які взяті на облік як внутрішньо переміщені особи відповідно до Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб».

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України у своєму висновку до законопроекту (реєстр. №3103) додається, зазначило, що за результатами розгляду у першому читанні законопроект може бути прийнятий за основу з урахуванням висловлених зауважень і пропозицій. А саме:

1. З метою належного правозастосування вбачається доцільним уточнити редакцію пропонованої норми, передбачивши, зокрема, що звільнення внутрішньо переміщених осіб від туристичного збору має застосовуватися **виключно за адресою фактичного місця їх проживання**.

2. Прийняття проекту може призвести до **зменшення надходжень місцевих бюджетів (додається)**.

За висновком **Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України** (додається) до законопроекту (реєстр. №3103-1) має зауваження. Звільнення внутрішньо переміщених осіб від туристичного збору має застосовуватися виключно за адресою фактичного місця їх проживання. Пропонована ж у проекті норма дозволяє таке звільнення і в інших випадках, наприклад, у разі внутрішнього туризму, що не може бути підтримано. З нашої точки зору, порушене у проекті питання юридично коректніше вирішене у законопроекті з однойменною назвою реєстр. № 3103 від 21.02.2020, до якого проект, що розглядається, є альтернативним. Прийняття проекту може призвести до зменшення надходжень місцевих бюджетів.

Комітет з питань бюджету у своїх висновках до законопроектів (реєстр. №3103) та (реєстр. №3103-1) зазначив, що їх прийняття матиме вплив на показники бюджету (може призвести до зменшення доходів бюджетів місцевого самоврядування від туристичного збору та може потребувати додаткових видатків державного бюджету для компенсації відповідних втрат доходів місцевих бюджетів). У разі прийняття відповідного закону до 15 липня 2020 року він має вводитися в дію не раніше 1 січня 2021 року, а після 15 липня 2020 року – не раніше 1 січня 2022 року (або 1 січня наступного за цим року залежно від часу прийняття закону) (додається).

Міністерство фінансів України на виконання доручення Кабінету Міністрів України у висновку до законопроекту (реєстр. №3103) (додається) зазначило, що **не підтримує** його, оскільки:

відповідно до статті 71 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», органи виконавчої влади, їх посадові особи не мають права втручатися в законну діяльність органів та посадових осіб місцевого самоврядування, а також вирішувати питання, віднесені Конституцією України, цим та іншими законами до повноважень органів та посадових осіб місцевого самоврядування, крім випадків виконання делегованих їм радами повноважень, та в інших випадках, передбачених законом.

Оскільки згідно зі статтею 10 Податкового кодексу України (далі – Кодекс) туристичний збір належить до місцевих податків і зборів, запропоноване звільнення призведе до втрат місцевих бюджетів.

Водночас, статтею 103 Бюджетного кодексу України передбачено, що надання державою податкових пільг, які зменшують доходи місцевих бюджетів, має супроводжуватися наданням додаткової дотації з державного бюджету місцевим бюджетам на компенсацію відповідних втрат доходів місцевих бюджетів.

У той же час, пунктом 10.3 статті 10 Кодексу встановлено, що туристичний збір не має обов'язкового характеру і саме місцеві органи влади приймають рішення щодо доцільності його запровадження.

Поряд із цим, відповідно до підпункту 12.4.1 пункту 12.4 статті 12 Кодексу органи місцевого самоврядування наділені правом самостійно встановлювати ставки місцевих податків і зборів, в тому числі і туристичного збору, в діапазоні від «0» до максимально встановлених розмірів.

Міністерство культури, молоді та спорту України своїм висновком **підтримує** проект Закону України (**реєстр. №3103**) оскільки запропоновані зміни до Податкового кодексу України дозволять звільнити внутрішньо переміщених осіб від плати туристичного збору, у разі, якщо адреса їхнього фактичного проживання, зазначеного у довідці про зняття на облік внутрішньо переміщених осіб, є адресою одного з місць проживання (ночівлі) і такі особи не можуть бути туристами, оскільки вони змушені були покинути своє постійне місце проживання з метою уникнення негативних наслідків певних подій, а не з метою туристичною метою.

Міністерство фінансів України разом з іншими зацікавленими центральними органами виконавчої влади на виконання доручення Кабінету Міністрів України у висновку до законопроекту (**реєстр.№3103-1**) (додається) зазначило, що **не підтримує** його, оскільки:

- у разі прийняття законопроекту виникне ситуація, за якої внутрішньо переміщені особи, на відміну від інших громадян, матимуть право не несплати туристичного збору навіть у разі подорожі з туристичною метою. Це спричинить зменшення надходжень до місць бюджетів коштів від сплати туристичного збору внутрішньо переміщеними особами (станом на 30 березня 2020 року, за даними Єдиної інформаційної бази даних про внутрішньо переміщених осіб, на облік взято 1 447 019 осіб);

- зміни до статті 268 Податкового кодексу України не підтримуються **Міністерством культури, молоді та спорту України**, оскільки прийняття проекту Закону у такій редакції дозволить повністю звільнити внутрішньо переміщених осіб від сплати туристичного збору.

З урахуванням вищевикладеного, Комітет прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України **включити в порядок денний третьої сесії Верховної ради України дев'ятого скликання** проект Закону України "Про внесення зміни до статті 268 Податкового кодексу України щодо звільнення від сплати туристичного збору внутрішньо переміщених осіб"

(реєстр. №3103 від 21.02.2020) поданий народними депутатами України Лубінцем Д.В. та іншими та проект Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про внесення зміни до статті 268 Податкового кодексу України щодо звільнення від сплати туристичного збору внутрішньо переміщених осіб" **(реєстр. №3103-1 від 13.03.2020)** поданий народними депутатами України Королевською Н.Ю. та іншими **та прийняти за основу в першому читанні** проект Закону України "Про внесення зміни до статті 268 Податкового кодексу України щодо звільнення від сплати туристичного збору внутрішньо переміщених осіб" **(реєстр. №3103 від 21.02.2020)**. **Проект відповідної постанови додається.**

Співдоповідачем від Комітету на пленарному засіданні Верховної Ради України визначено Голову Комітету, народного депутата України Гетманцева Д.О.

Голова Комітету

Гетманцев Д.О.

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ГЕТМАНЦЕВ ДАНИЛО ОЛЕКСАНДРОВИЧ
Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA1040000006743D007C000F01
Дійсний до: 16.07.2020 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 04-32/3-2020/80674 від 18.06.2020

113372